

گردشگری کشاورزی

AGRITUORISM

کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی خراسان رضوی

مزگان ثابت تیموری

خرداد ماه 1397

مقدمه

▶ بسیاری از کشاورزان و دامداران، به دلیل عواملی مانند تغییرات اقلیمی و کاهش تولید محصولات کشاورزی و رقابت جهانی در تلاش برای پایدارسازی منابع درآمدی خود با فعالیت ها و عملیات کشاورزی هستند.

▶ برای تحقق این هدف روستاییان و کشاورزان خرده مالک با پیروی از رویکرد کارآفرینانه و جدید به متنوع سازی فعالیت های کشاورزی و اقتصادی و به ویژه در ارتباط با توسعه ی منابع دامداری و زراعت برای گردشگران می پردازند.

▶ این شرایط و حضور فزاینده گردشگران در تجربه کردن فعالیت های کشاورزی و دامداری، باعث توسعه و رونق گردشگری روستایی ، اکوتوریسم و اگریتوریسم شده است.

- ▶ **اگریتوریسم می تواند در سرتاسر کشور فراگیر شده و روستاییان می توانند انواع فعالیت های کشاورزی و تجربیات با ارزش خود را در معرض بازدید عموم قرار دهند.**
- ▶ **این روش تنوع بخشیدن به عملیات کار آفرینانه کشاورزان است که عامل افزایش درآمد با تولید و عرضه مستقیم محصولات کشاورزی است.**
- ▶ **این استراتژی، یک مزیت رقابتی برای برخی تولیدکنندگان نیز محسوب می شود.**

▶ اگر توریسم به هر نوع فعالیت درآمدزا با همراهی گردشگران است که توام با فعالیت ایشان در مزرعه یا دامداری به منظور لذت بردن و آموزش و تفسیر میراث طبیعی، فرهنگی، تاریخی و زیست محیطی جاذبه های روستایی و اراضی روستایی است.

▶ کشاورزان نیز می توانند شرایطی را در مزرعه خود فراهم کنند تا برای گردشگران اقامت شبانه، پذیرایی با صبحانه، تعلیف دام و تغذیه دستی جانوران اهلی روستایی برای افراد به ویژه کودکان، اسب سواری و تعامل مستقیم گردشگران با مزرعه و بسیاری از فعالیت های کشاورزی را فراهم آورند.

بنابراین با نهادینه نمودن و گسترش این بخش از صنعت توریسم در مناطق روستایی با توجه به ظرفیت های زیاد در استان خراسان رضوی، رهیافتی موثر برای تحقق پایداری تولید و درآمد اقتصادی کشاورزان به ویژه کشاورزان خرده مالک و به دنبال آن توسعه ی روستایی و کاهش مهاجرت و حتی مهاجرت معکوس می باشد.

- ▶ تولید محصولات مختلف کشاورزی محلی مانند تولید و فراوری محصولات، بسته بندی و عرضه ی مستقیم محصولات (عسل، مربا، پنیر، رب گوجه فرنگی و لبنیات) در آمدزایی قابل توجهی برای روستاییان خواهدداشت.
- ▶ این فرآیند همچنین منجر به ایجاد ارزش افزوده قابل توجه، حاصل از فراهم کردن خدمات یا تجربیات خاص در همراهی تولید فروش، انتخاب و چیدن میوه توسط گردشگران، مشارکت در فعالسازی بازارچه های کشاورزی و بر پا کردن بازارهای کنار مزرعه و جاده تولید می کند.
- ▶ کشاورزان نیز می توانند با ایجاد شرایط جهت گردشگری و تفریح گردشگران در فضای باز مزرعه و ایجاد فرصت آموزش به گردشگران علاقمند به یادگیری اصول کشاورزی به صورت عملی و کاربردی، فعالیت اقتصادی خود را توسعه دهند.

آثار گردشگری کشاورزی در نواحی روستایی

- ▶ گسترش بهره برداری از مزرعه
- ▶ نوآوری در نقدینه سازی و کسب در آمد مازاد
- ▶ افزایش مصرف کنندگان جدید محصولات کشاورزی
- ▶ افزایش آگاهی پیرامون محصولات کشاورزی محلی
- ▶ درک و توجه بیشتر به اهمیت نگهداری زمین های مورد استفاده
- ▶ کسب در آمد برای اعضای خانوار کشاورز و روستاییان غیر مزرعه دار

آثار گردشگری کشاورزی در نواحی روستایی

- ▶ تشویق کشاورزان به ادامه کشاورزی با وجود بازارهای رقابتی
- ▶ کمک به احیا و توسعه سنت ها، هنرها و صنایع محلی
- ▶ افزایش و احیاء نمادهای محلی برای جلب توجه بازدیدکنندگان
- ▶ افزایش استفاده از محصولات و خدمات محلی
- ▶ پیشرفت و بهبود فرهنگ، ارتباط و درک درون منطقه ای
- ▶ نیاز مندی به مدیریت محیطی سالم برای چشم انداز روستایی
- ▶ افزایش آگاهی و اطلاعات پیرامون کشاورزی
- ▶ تدارک فرصت برای مدیریت بحران های اقتصادی در زمینه کشاورزی
- ▶ افزایش پایداری در طولانی مدت برای تجارت کشاورزی

قرار است چه سهمی از بازار گردشگری داشته باشیم؟

تعداد گردشگران خارجی ایران و درآمد ناشی از آنها (میلیون نفر؛ میلیارد ریال)

برحسب قیمت‌های ثابت سال ۲۰۱۴ (میلیارد ریال)

میلیون نفر



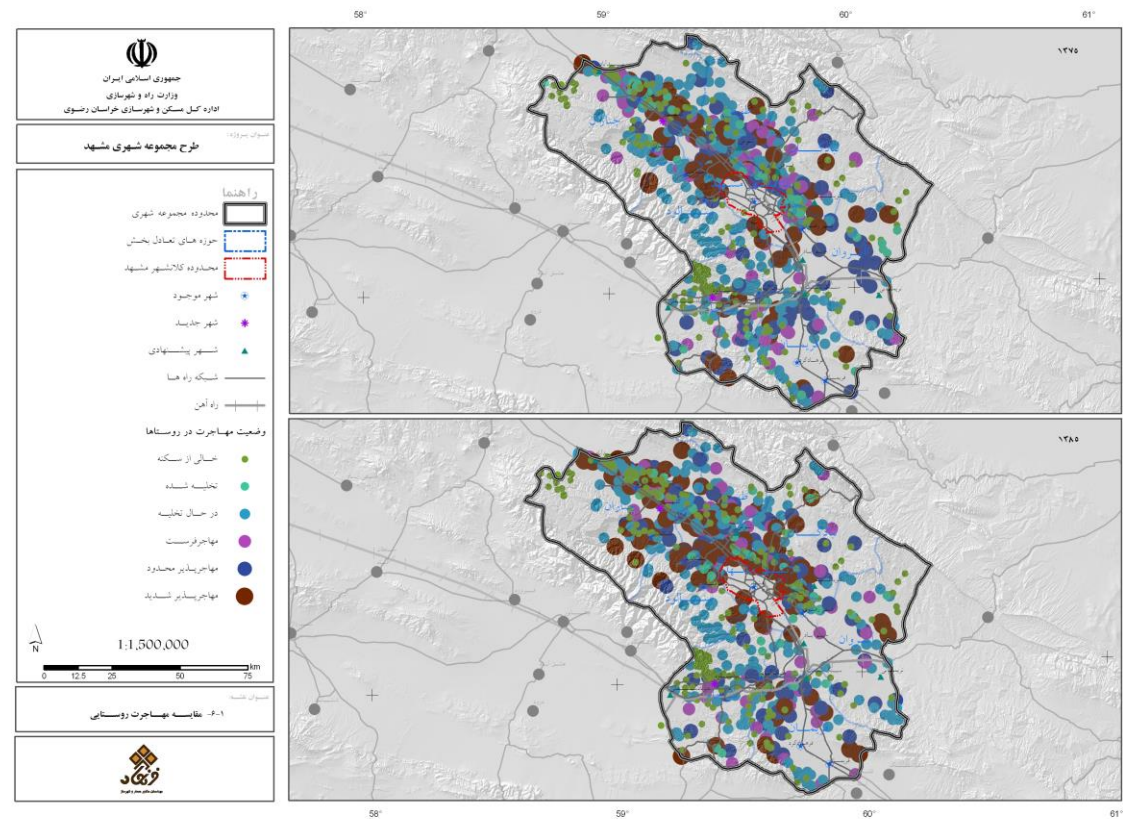
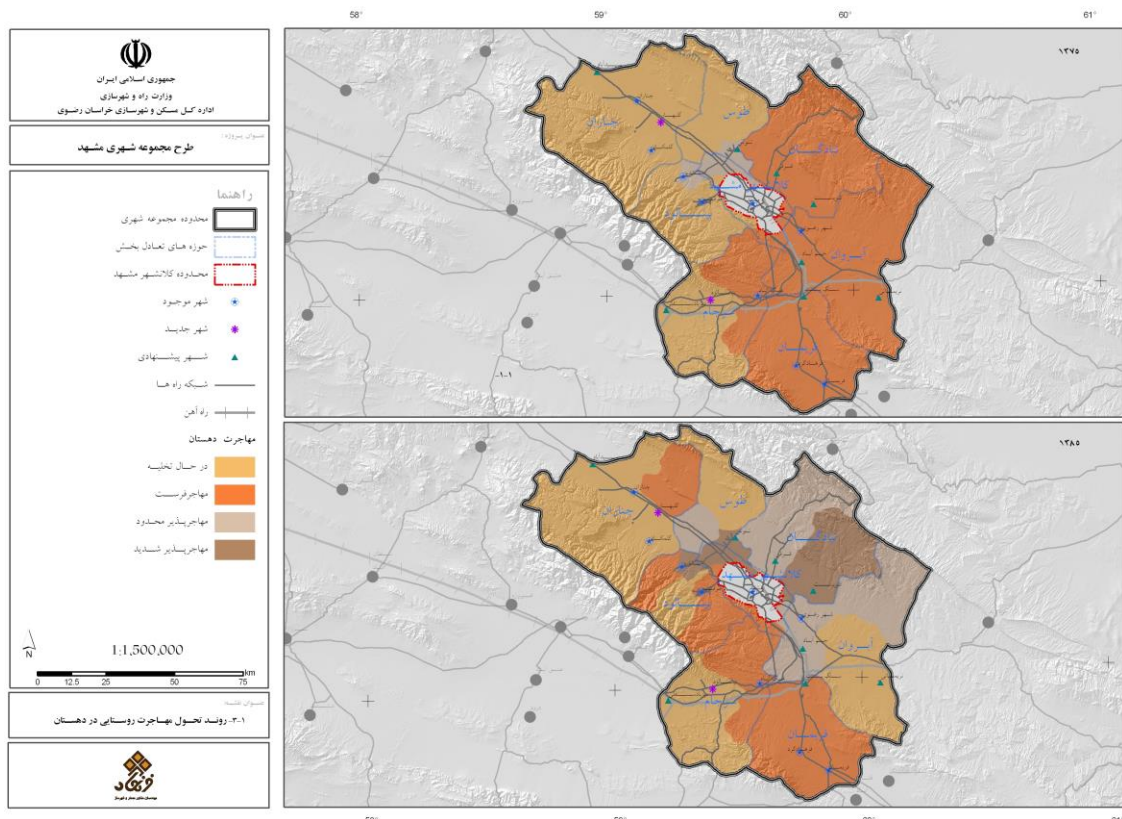
برحسب قیمت‌های ثابت سال ۲۰۱۶ (میلیارد ریال)

میلیون نفر



منبع: گزارش‌های سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۷ شورای جهانی سفر و گردشگری

مقایسه مهاجرت روستاییان به شهر مشهد بر اساس نتایج طرح مجموعه شهری مشهد



**بنابراین بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته در اسناد
اشتغال روستایی کشور و استان خراسان، یکی از حوزه های
اشتغال، توسعه گردشگری روستایی، کشاورزی و طبیعی است
که بایستی برای این تحقق این هدف؛ نسبت به برنامه ریزی
صحیح و درآمذزایی پایدار اقدام نمود.**

مثال هایی از گردشگری کشاورزی:

* فعالیت برداشت محصول و میوه چینی

* تولید در مزرعه و مشارکت در مراحل تولید محصول و آموزش کودکان



نمایشگاه حیوانات: نمایشگاه های حیوانات به گردشگران اجازه بازدید از حیوانات اهلی و دام را می دهد.

تورهای آموزشی: برگزاری تور و برنامه های آموزشی مختلف در قالب گروه های گردشگری عمومی یا

مدارس و دانشگاه ها از جمله تورهای تولید و فرآوری پنیر، شیردوشی، پنبه چینی، کنسروسازی و تاریخچه

کشاورزی



* رستوران غذاخوری و نانوايي در مزرعه

* کلبه مسافر خانه و اردوگاه های مزرعه

* تورهای آموزشی

* ایده های منحصر به فرد توسعه و بازاریابی مزرعه

